

<div></div>	<div>מסורת הש"ס</div>
<p>א) לעיל סו. ושי"ג (ב) נלקמן מנח: פסחים סו: א. (ג) גמיר סו. ב"ק סו: א. (ד) נלקמן מד: א. (ה) גלעיל כה. לקמן מד: א. (ו) ויקרא טו: (ז) גילא לפרש, (ח) כ"י כ"י, (ט) ר"מ מ"ז והכל ידיל, (ס) ג'ילא מלא אשיל.</p>	

<div></div>	<div>תורה אור השלם</div>
<ol style="list-style-type: none">זאת תורת ה׳בז וְאִשֶּׁר תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַּת זָרַע לְטַמְּאָהּ אֲחֵר וְאִקְרָא טוֹר לֹב וְאִשֶּׁר בִּי זָרֹב זֶבֶד זֶבֶד דָּקָה וַיִּמָּס רִבּוֹם בְּלֹא עַת נִדְחָהּ אִי כִי תַּחֲבוּב עַל נִדְחָהּ בִּלְ יָמֵי זֶבֶד טַמְאָתָהּ בְּיָמֵי נִדְחָהּ תִּתְקַהּ טַמְאָתָהּ הוּא: וּקְרָא טוֹר כּה	

<div></div>	<div>גליון הש"ס</div>
<p>רש"י ד"ה מה יובת ובי' ואחר תפרא אחר אחר ובי' לקמן לג ע"ז ודף סו ע"כ: ד"ה אלא מה בו' ודף יום א' ע"י גדל"ש נמליתמן פ"ד ס' א':</p>	

<div></div>	<div>הגהות מהר"ב רנשבורג</div>
---------------------------------------	---------------------------------------

א רש"י ד"ה לא ונעשה יבש דהא דקמינ מעמאין וכו' כ"ל:

<div></div>	<div>מוסף רש"י</div>
<p>ומקור מקורו טמא. וכל דס הכא דרך שם, ואפילו איט דס נהי, ויו אכ טעמאה לטמא ארט טומאה עבר וחס נטמא טהרות טמאים (ועי' טו). כחתימת פי האמה. כ"י סמימת פי אמתו ויולף לה מהחמס כסרי אל וצנו (פסחים טו: ותי' לקמן טג:). כמין שער' (ועי' בא). יבחושיין. ימאשין (שס).</p>	

<div></div>	<div>תום' הרא"ש</div>
<p>ודם טמא דקא אחי דרך מקור. פי' ותיבחי ודם שבתוכה טמא משום שנעבד מקור אצ"ג. שער' עליו לא תורת אוכל ולא תורת משקה מידי הרהא מקור שהויע כשיו טיפי מרגליות דאי' ויומן לקמן כפי' יוצא ראשון דטמאין משום דמקור מקומו טמא ואצ"ג דלא תחשיב' מה שפיקר צנו. בשכבת זרע לענין טומאה מה טומאתה יוס אחד אף סמירתה אינה סותרת אלא אותו יוס ואלא יוס א': דס יבש. כגון שיאל מופה חתיכה של דס יבש: וזב דמה. משמע לח שהרי אין דרכו לזב אלא לח: לה ונעשה יבש. דהא א' קמני מטמאין יבשין כנפל דס לח על הצד ויבש ואחר כך נגע הדם בטהרות דומיא דיבש בשר המת דיבש מעיקרא בשר המת ליכא:</p>	

כי פליגי בחתיכה. ודפלי פלוי' דת"ק סבר בצשרה למעוטי מוך חתיכה אצל דם הנראה בצקעים טמא דהא בצשרה^(א) קרינן בה ורננן בתראי סברי אפי' פלי פלוי' טהורה דאין זה דם נדה דאין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה: **אשה טהורה**. דלאו ראייה היא ומיהו טיפת

דם מטמאה טהרות אס נגעה בהן

ואת האשה טומאת ערב משום דנגעה במקור דקרא ממורת ראייה מעטיה ולא מטומאה: ורננן סברי. דס נמי טהור והכי קאמר אין זה דם נדה (שמתן שום טומאה עליו) שאילו היה דם היה לו לטמאה כנדה ועכשיו אין לו שום טומאה אלא כחמיכת בשר בעלמא: **הרואה קרי צקיסס**. הכניס קיסס צפי אמה והוילא צו זרעו: **ממנו**. אשר תאל ממנו שכבת זרע:

הוא עצמו. ואפילו בלא קיסס: אינו **טמא אלא בחסימס פי האמה**. עד שיאז ממנו כדי חמימת פי אמתו והכא כיון דהכניס ליה קיסס בנר ליה שיעורא כדי קיסס: **למימרא דנוגע הוי**. מדיהיז שיעורא מכלל לטומאת קרי לאו משום ראייה היא אלא משום דבשר האכר נוגע בשכבת זרע היואל ממנו ומשום הכי צעי שיעורא כטומאת כל מגעות דצעי שיעורא כגון שרץ ונבלה ומת דלי ראייה חשיבא ליה בטומאת ראייה לא צעיא שיעורא דהא נדה רואה היא ולא צעיא שיעורא: אל יספור **בויבס**. זב שפסק והסתיל למנות ו' ימי ספירו וראה קרי אל יסמור את מנינו כי היכי דלי נגע בשרץ לא סתר לספירת יצימו: **האמה טמא ואס פוסק כגון שרץ ונבלה ומת זרע לויבה: מה יבס סותרס**. דכתיב וספרה לה ^(א) ואחר תטהרה' אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם אף שכבת זרע סותר: לפי **שאי אפשר**. לראות שכבת זרע הבאה מן הזב בלא טיפת תאחוזי ויבה דשמה קא'ת ויבה דליית צה קא סתר: כל ו' אס ראה בשצעי **מה שאמור צה**. בשכבת זרע לענין טומאה מה טומאתה יוס אחד אף סמירתה אינה סותרת אלא אותו יוס ואלא יוס א': דס יבש. כגון שיאל

מופסה חתיכה של דס יבש: וזב דמה. משמע לח שהרי אין דרכו לזב אלא לח: לה ונעשה יבש. דהא א' קמני מטמאין יבשין כנפל דס לח על הצד ויבש ואחר כך נגע הדם בטהרות דומיא דיבש בשר המת דיבש מעיקרא בשר המת ליכא: אס

רואה הוי וכה"ג צעי למימר פרק יואל דופן (לקמן דף מג.) גצי פולטת שכבת זרע דרואה הוי מדאסהי רחמנא על צעלי קריין צביני וי"ל דילפינן דנוגע הוי מדאיתקש לנוגע דנוגע מרבינן ^(א) מאיש איש צפ' יואל דופן (סס דף מג:) ועוד דצההוא קרא גופיה איתקש נמי לשרץ וא"ת ונוגע דכתב רחמנא למה לי תיפוק ליה מוהבגד אשר יהיה עליו שכבת זרע וי"ל דאדס מצגד לא ילפינן שהרי נושא בבלת צמה מטמא בגדים שעליו אפילו אס אינו לבוש בהן אצל אדס לא מטמא אפילו הוא עליו והכי איתא בפרק קמא דבבא בתרא (דף ט:) גצי עולא משגש אורחא דאימיה וא"ת דלקמן בפרק יואל דופן (דף מג.) אמרינן לרבנן דרבי שמעון דאפילו פולטת שכבת זרע רואה הויא ולכך מטמא צפנים ככחון ור' שמעון נמי לא פליג אלא בפולטת שכבת זרע דלא מטמא צפנים ככחון אצל בבעל קרי משמע דרואה הוי דלא אשכחן דפליגי וי"ל דרב הונא סבר כרבי שמעון דלדידיה אפי' בעל קרי נוגע הוי דאי רואה הוי אף בפולטת הוה דריש לטמא צפנים ככחון ואפילו לרבנן נמי אפשר דקוקא פולטת רואה הויא ומטמא צפנים ככחון משום דאשכחן בטומאת נדות ויציבות דנטמאה צפנים ככחון אצל צועלה דלא אשכחן ציה טומאה צפנים ככחון לא הוי רואה ומיהו היהי דר' אליעזר ברבי שמעון פליגא דאמר בפרק יואל דופן (סס דף מג:) שכבת זרע לרואה צמשהו ולנוגע כצקעדה מדמפליג משמע דסבר דרואה הוי אי נמי שאני התם וגמר טעמא מקרא: **אלא מעתה** לא יסתור בויבה. תמה תקשה ליה אמתני' דמסקת כלים (פ"א מ"ה) דתנן אבות הטומאה השרץ והשכבת זרע ולא חשבי בעל קרי ותנן נמי בשליה מסכת זבין צעל קרי כמגע שרץ אלמא נוגע הוי מדלגא הוי אלא ראשון ושמה אפי' רואה נמי לא הוי אכ הטומאה משום דרשא: **רפ"י שאי אפשר בלא צחצוחי ויבה**. ומאהי טעמא מוטמא ר' יהושע קרי של זו צמשא ויהא דלא מנאריך קרא התם כי הכא מפרש ר"ח דהתם מיירי בשרואה וציבות צו ציוס דאי יש צו רוצ וציבות וסבר ר' יהושע דלא אפשר בלא תאחוזי ויבה תאחוזי ויבה צעין ורבי אליעזר דפליג עליה כצ"כ הרגל (צ"ק דף כה.) ואמר דאינו מטמא צמשא מודה דאי אפשר בלא תאחוזי ויבה ואפילו הכי לא מטמא צמשא דכיון דפתיא ציה שכבת זרע והכא נמי אי לאו קרא לא הוה סותר אפילו יוס אחד:

המפלת חתיכה פרק שלישי נדה

כב.

כי פליגי בחתיבה. פ"ה ודפלי פלוי' וקשה דא"כ השתא אין דרך לראות דם בחתיכה פירוש שאינו דם נדות לא הוי כההוא דאין דרכה לראות בשפופרת דהתם הוי דם נדות מן המקור אלא שאין דרכה לראות באותו ענין יש ^(א) לומר דפליגי בחתיכה העשויה כמין שפופרת והוי תאליה צין דם לבשר דת"ק מטמא דדרכה לאלת צענין זה ורבנן סברי אע"ג דדס נדות הוא אין דרכה לראות צענין זה ואין זה דם נדות דקאמרי רבנן ה"פ אין זה דם נדות שטימא הכתוב אצל צפלי פלוי גס רבנן מטמאין כיון דדס נדות הוא ונוגע בצשרה: **אלא** בחתימת פי האמה. אין לפרש דצעי שיעור חמימת פי האמה כר"ש דפ' אלו דברים (פסחים סו:) דסבר כר' נתן דצעי חמימת פי האמה צוצ דכתיב (ויקרא טו) או החמים בשרו מוזבו ואיתקש בעל קרי לזב דא"כ מאי פריך למימרא לנוגע הוי אלא מעתה לא יסמור בויבה הא כיון דאיתקש לזב שפיר יסמור והיכי צייק מינה דנוגע הוי ^(א) ויעוד אי סבר כר' שמעון מאי פריך רב הונא ומיפוק ליה דהוא עצמו כו' והלא דרך קיסס צפרק יואל דופן (דף מג.) דזוב וקרי מטמאין ככל שהוא והכי קאמר נאריך שיגע בחמימת פי האמה משום לטומאת צית הסתרים לא מטמאה לךך פריך כיון דנוגע הוי דקא מטהרת צקיסס עד שיגע צפי האמה מעתה לא יסתור בויבה: וא"ת **(רמב"מא** דנוגע הוי). ואל"ת ומנליה למקשה דרב

הונא לא מנאריך שיעור חמימת פי האמה כרבי שמעון וי"ל מדקאמר ומיפוק ליה דהוא עצמו אינו מטמא אלא בחמימת פי האמה ולא קאמר כשיעור חמימה ולא קאמר נמי דאיתקש לזב שמע מינה דלא לשיעור נקטיה אלא משום מגיעה ועוד אי סבר כרבי שמעון נאני פריך רב הונא ומיפוק ליה דהוא עצמו כו' והלא דרך קיסס יכול לראות קרי הצרה יותר מחמימת פי האמה וא"ת ואס נוגע הוי א"כ למ"ד צפרק יואל דופן (לקמן דף מג:) לרואה ולנוגע ככל שהוא למה לי דכתב רחמנא רואה

וי"ל דעל ידי שנכתב רואה הא דדרשיןן צפרק אלו דברים בפסחים (דף סו:) זב וכל זב לרבות בעל קרי שמשמלח חוץ לב' ממוות מוקמינן ברואה ולא בנוגע ונפקא מינה הא דאמר הכא דאפי' רואה אינו טמא אלא משום נוגע שאינו טמא אלא בגגיעה מכחון וא"ת ומנלן דנוגע הוי נגמר מדאחמיר ציה רחמנא לענין שילוח מחנות אלמא

הוא לא מנאריך שיעור חמימת פי האמה כרבי שמעון וי"ל דאדס מצגד לא ילפינן שהרי נושא בבלת צמה מטמא בגדים שעליו אפילו אס אינו לבוש בהן אצל אדס לא מטמא אפילו הוא עליו והכי איתא בפרק קמא דבבא בתרא (דף ט:) גצי עולא משגש אורחא דאימיה וא"ת דלקמן בפרק יואל דופן (דף מג.) אמרינן לרבנן דרבי שמעון דאפילו פולטת שכבת זרע רואה הויא ולכך מטמא צפנים ככחון ור' שמעון נמי לא פליג אלא בפולטת שכבת זרע דלא מטמא צפנים ככחון אצל בבעל קרי משמע דרואה הוי דלא אשכחן דפליגי וי"ל דרב הונא סבר כרבי שמעון דלדידיה אפי' בעל קרי נוגע הוי דאי רואה הוי אף בפולטת הוה דריש לטמא צפנים ככחון ואפילו לרבנן נמי אפשר דקוקא פולטת רואה הויא ומטמא צפנים ככחון משום דאשכחן בטומאת נדות ויציבות דנטמאה צפנים ככחון אצל צועלה דלא אשכחן ציה טומאה צפנים ככחון לא הוי רואה ומיהו היהי דר' אליעזר ברבי שמעון פליגא דאמר בפרק יואל דופן (סס דף מג:) שכבת זרע לרואה צמשהו ולנוגע כצקעדה מדמפליג משמע דסבר דרואה הוי אי נמי שאני התם וגמר טעמא מקרא: **אלא מעתה** לא יסתור בויבה. תמה תקשה ליה אמתני' דמסקת כלים (פ"א מ"ה) דתנן אבות הטומאה השרץ והשכבת זרע ולא חשבי בעל קרי ותנן נמי בשליה מסכת זבין צעל קרי כמגע שרץ אלמא נוגע הוי מדלגא הוי אלא ראשון ושמה אפי' רואה נמי לא הוי אכ הטומאה משום דרשא: **רפ"י שאי אפשר בלא צחצוחי ויבה**. ומאהי טעמא מוטמא ר' יהושע קרי של זו צמשא ויהא דלא מנאריך קרא התם כי הכא מפרש ר"ח דהתם מיירי בשרואה וציבות צו ציוס דאי יש צו רוצ וציבות וסבר ר' יהושע דלא אפשר בלא תאחוזי ויבה תאחוזי ויבה צעין ורבי אליעזר דפליג עליה כצ"כ הרגל (צ"ק דף כה.) ואמר דאינו מטמא צמשא מודה דאי אפשר בלא תאחוזי ויבה ואפילו הכי לא מטמא צמשא דכיון דפתיא ציה שכבת זרע והכא נמי אי לאו קרא לא הוה סותר אפילו יוס אחד:

אס

הטיל מים ויובימה שרקקה דם. וא"ה בעי קרא דסרתא בויבה לענין משא אמאי לא מצריך קרא ור"ת תירץ דמיירי התם ביום שריאתה ויבה ראה קרי מטמא במשא לפי שיש רוב וציבות בעין הלכך לא בעי קרא וכיוצא בזה מצנין בתחילת מסי' זבין בבראה קרי בשני ובשלישי לספירתו כ"ש אומרים סחר הימים שלפניו ובה"א לא סתר אלא יומנו ומדיא בבראה כרביעי שלא סתר אלא יומנו והיינו טעמא דב"ש בדשני ובשלישי אי אפשר בלא וציבות הרוב בעין ועי"ל דהוא לא איצטרך קרא אלא למימר דאינה סותרת כל ז' ואי לאו קרא היה סותר כל ז' משום דאי אפשר בלא צחצוחי

יא א ב מ"י פ"ה מהל' שאר אבות הטומאה הלכה א וע"י ככ"מ:

יב ג ד מ"י פ"ג מהל' מחוסרי ספרה הלכה א ב:
יג ה מ"י פ"ה מהלכות איסורי ביאה הלכה יד סגנו לאזין קול טוש"ע י"ד סימן קפח סעיף ד:

יד ו מ"י פ"ב מהלכות מטמאי משכב ומושב הלכה א סגנו עשין רמנ:

טו ז מ"י פ"ב מהלכות טומאת המטה הלכה א:

טז ח מ"י פ"ה מהל' איסורי ביאה הלכה יד סגנו לאזין קול טוש"ע י"ד סימן קפח סעיף ד:

<div></div>	<div>תום' הרא"ש (תשפך)</div>
---------------------------------------	-------------------------------------

<div></div>	<div>קרי משולח הוא לשתי מחנות כדאיתא פרק אלו דברים וע"י שכתב מרבינן ליה מותב וכל זב לרבות בעל קרי ואחר הדידשין לקרא כפי' יוצא דופן או איש לרבות את הנוגע למח לי תיפוק לי מוהבגד אשר יהיה עליו שכבת זרע וי"ל דאדס מבגדים לא לפי' כדאיתא בפ"א דב"ב ובהכי מיתרצא נמי מירכא קמייתא. וא"ת וניגימור מדאחמור דחמנא בבבלי קריין לענין שילוח מחנות אלמא רואה הוי דהא פולטת שכבת זרע משמע כפי' יוצא דופן דהוה אמרינן דרואה הויא מדאחמור דחמנא אבבלי קריין בסניי אי לאו משום דסיני חידוש הוא דהא זבין ומצורעין חמירו ולא חמיר בהו רחמנא וי"ל דמי"מ הואיל דאחמור לענין בעל קרי. וא"ה לא אמרינן דפולטת רואה הויא גס לענין שאר בעל קרי אם חמירי עליו שלא יכנס במקום קדוש לא גמרינן מינה דרואה הויא ועי"ל דילפינן בעל קרי דנוגע הוי משום דאיתקש לנוגע דמריבין נוגע מרוביבי או איש ועוד דאיתקש נמי לשרץ בההוא קרא גופיה: אלא מעתה אל יסתור בויבה. תימה תיקשי ליה מחתינן טובא דקסבר דנוגע הוי דתנן בריש מסי' כלים אבות הטומאות השרץ וש"י ואל חשיב בעל קרי יעוד תנן במס' זבין ומייתי אל בפי' אלו דברים בעל קרי כמגע שרץ אלמא נוגע הוי מדלגא הוי אלא ראשון וצ"ל דאפילו אי אמרינן רואה הויא הוי אב הטומאה ונקא מינה דרואה הוי דטמאט מבפנים בלא נגיעה מכחון. ומיהו קשה דאפילו פולטת ש"ז אמרינן לקמן פ' יוצא דופן לרבנן דר' שמעון דמטמאה בפנים ככחון משום דרואה הויא ואפילו ר' שמואל לא פליג אלא בפולטת אבל בבבלי קרי לא אשכחן דפליגי וי"ל דאפילו לרבנן דקא פולטת דמריב לה מקרא כדאיתא לקמן בבשרה מלמד שנטמאה בפנים ככחון אין לי דלא נדה ובה מנין ת"ל וזבה ופולטת ש"ז מנין ת"ל יהיה אבל בעל קרי אפילו לרבנן נוגע הוי כיון דאינו מטמא אלא כחון והא דאמר ר' אלעזר בר' שמעון כפי' יוצא דופן לרואה במשהו ולנוגע בכעדישה אצ"ג דקא מפליג בין נוגע לרואה א"ה בעל קרי לא הוי רואה אלא נוגע והא דמטמא במשהו מקרא ליה לא התם: אף ש"ז נמי סותרת. משמע דאי לא אלא נוגע והא דמטמא במשהו אפשר לא בלא צחצוחי ויבה וקשה דבסוף כציד הרגל א"ר יהושע ש"ז של זב טמא במשא לפי שאי אפשר לה בלא צחצוחי ויבה ואמאי לא מצריכין התם קרא כי הכא ליתא למימר דמהכא ילפינן דאי אפשר בלא צחצוחי ויבה מדסרתא כמו ויבה דהא מילתא דתליא בסבדא הוא ולא בעיא קרא כדאמרינן בבבלי קרי הלם</div>
---------------------------------------	---

<div></div>	<div>הטיל מים ויובימה שרקקה דם. וא"ה בעי קרא דסרתא בויבה לענין משא אמאי לא מצריך קרא ור"ת תירץ דמיירי התם ביום שריאתה ויבה ראה קרי מטמא במשא לפי שיש רוב וציבות בעין הלכך לא בעי קרא וכיוצא בזה מצנין בתחילת מסי' זבין בבראה קרי בשני ובשלישי לספירתו כ"ש אומרים סחר הימים שלפניו ובה"א לא סתר אלא יומנו ומדיא בבראה כרביעי שלא סתר אלא יומנו והיינו טעמא דב"ש בדשני ובשלישי אי אפשר בלא וציבות הרוב בעין ועי"ל דהוא לא איצטרך קרא אלא למימר דאינה סותרת כל ז' ואי לאו קרא היה סותר כל ז' משום דאי אפשר בלא צחצוחי</div>
---------------------------------------	--